

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 Oslo

Stavanger, 18. oktober 2023

Brevet er sendt pr e-post til postmottak@nfd.dep.no

Merknader til høringsnotat *“endringer i regelverket for tillatelser til akvakultur på land”*

Departementets forslag til endring av laksetildelingsforskriften § 7-2:

«Det kan kun gis tillatelse til akvakultur på land dersom:

- a) anlegget ligger på fast grunn eller utfylte masser på område ikke dekket av vann, og
- b) det kan dokumenteres at akvakulturanlegget tilfredsstiller de konkrete funksjonskravene av hensyn til omkringliggende sjø/vann med tanke på utveksling av smittestoff.»

Departementet mener at en definisjon av akvakultur på land bør ta utgangspunkt i en naturlig språklig forståelse av uttrykket “på land”.

Videre mener departementet at;

“Et akvakulturanlegg anses å være på land dersom anlegget står på fast grunn eller på utfylte masser på land”.

“Det fremgår videre av retningslinjene at et akvakulturanlegg klart vil være i sjø dersom produksjonsheten(e) flyter i sjø, står på sjøbunnen, eller er omsluttet av sjø”.

Departementet ber om at høringsinstansene kommer med innspill på hvorvidt det likevel vil være hensiktsmessig med ytterligere krav til anleggets fysiske plassering utover det som foreslås.

I det etterfølgende vil vi i Salmon Island AS komme med våre innspill til departementets videre arbeid med § 7-2 i laksetildelingsforskriften, da det er angitt at dette er en åpen høring.

Våre merknader til pkt. a) anleggets plassering

Innlending

Salmon Island (SI) sitt mobile landanlegg vil ha de samme oppdrettsfunksjoner som et tradisjonelt landbasert gjennomstrømmingsanlegg (FTS-R med noe resirkulasjon), men vil bli plassert som en kunstig øy i havet. Vi mener at siden vi planlegger å operere etter tilsvarende prinsipper som et landbaserte anlegg og er klart høyere en høyeste astronomiske tidevannsnivå (HAT), må vi bli vurdert som et slikt anlegg, selv om understellet til vårt mobile landanlegg er omsluttet av sjø. Vi mener at forskriften ikke bør ha med foreldede definisjoner av hva som betegnes som et landbasert anlegg eller ikke.

Påvirkning på natur som fellesskapet har interesse av blir ivaretatt

Den negative fellesnevneren for både RAS og FTS anlegg er at de beslaglegger kystnært areal og ofte medfører store naturinngrep. En storstilt økning av lakseproduksjonen på land vil derfor føre til et økt nivå av interessekonflikter i strandsonen, særlig ettersom landanlegg må lokaliseres i umiddelbar nærhet til sjø. Konsekvensen av dette blir en nedbygging av strandsonen, konflikter ved ivaretagelse av det biologiske mangfoldet og utfordringer rundt byggeforbudet i 100-metersbeltet.

Nedbygging av kystlinjen er vanskelig å reversere og gir dermed permanent skade. Vi ser nå at fokuset på å ivareta slik sårbar kystnatur øker og den 19. desember 2022 sluttet Norge seg til FNs naturavtale, som går på å redde og bevare natur- og biomangfoldet i verden. Denne avtalen berører direkte de områdene hvor akvakultur kan plasseres på land i Norge.

Vårt faste men mobile anlegg vil stå på havbunn med understellet, men selve oppdrettsanlegget vil ikke være i kontakt med sjø. Vi kan plassere de mobile landanleggene langs hele kysten av Norge hvor vi finner havdybder på inntil ca. 60 meter. Dette finner vi mange steder og en naturlig avstand til kystlinjen vil være fra ca. 5-30 kilometer. Det mobile anlegget kan ses som en kunstig, midlertidig øy og kan plasseres innenfor eller utenfor grunnlinjen.

Ved avvikling av operasjonene vil anlegget bli fjernet og området tilbakeført til opprinnelig tilstand. 99% av anlegget vårt vil kunne resirkuleres/gjenbrukes etter endt levetid. Vi vil dermed etterlate et minimum av fotavtrykk etter avsluttet produksjon.

Fremtidens oppdrettsnæring kan sammenlignes litt med olje & gass næringen, som har klare forpliktelser mot myndighetene til å rydde opp etter avsluttet produksjon. Anleggene er definert som midlertidige selv om de største feltene har en produksjonsperiode på opptil 100 år. Tilsvarende har SI sitt mobile landanlegg en klar plan for hvordan avviklingen skal gjennomføres. Mange av dagens løsninger innen lakseoppdrett mangler en avviklingsplan, noen som vil medføre en fare for varige naturinngrep.

Fordeler med gjennomstrømningsanlegg (FTS-R):

Vårt anlegg ivaretar disse fordelene på lik linje med de landbaserte gjennomstrømningsanleggene;

- Rømmingssikkerhet
- Lav risiko for luse-spredning
- Full kontroll på vannkvaliteten inn og ut av anlegget
- God for utnyttelse (for-faktor FCR), en mer bærekraftig foring av lasken og mindre slam å håndtere
- Bærekraftig håndtering av slam og avfall
- God dyrevelferd, uten avlusningsprosesser eller lignende som påvirker laksen negativt, gjerne målt i dødelighet
- FTS-R (Gjennomstrømming med CO₂ fjerning/O₂ tilførsel) sikrer god fiskehelse og et premium-produkt
- HMS - Løsninger som ivaretar et trygt arbeidsmiljø

Utover de landbaserte gjennomstrømningsanleggene (FTS-R) sine fordeler, vil vårt mobile landanlegg ha følgende forbedringer:

- Bærekraftige logistikk-løsninger
 - Store skip leverer kraftfor og transporterer fisk
 - Flytter dermed det vesentligste av vogntogtransport på vei over til havbasert transport
- Ingen varige naturinngrep
- Tar i bruk nye arealer (eksponerte)
- Løsning med lavt CO₂ avtrykk og lavt (null netto) energiforbruk
- 99% gjenvinnbart (sirkulær økonomi)

Oppsummering:

Vårt mobile landanlegg vil være en komplementerende løsning og godt supplement til de landbaserte FTS-R anleggene som ligger over HAT, siden en ikke vil få et så stort trykk på og nedbygging av sårbar kystnatur.

Vi mener altså at regelverket må utformes på en slik måte at en får med alle anlegg som ivaretar de tradisjonelle fordelene med landbaserte anlegg og som ligger over HAT, da slike anlegg ikke vil få noen betydelig påvirkning på sårbar natur.

Helt konkret mener vi at alle anlegg som ikke er i kontakt med sjø og over HAT må kategoriseres tilsvarende som et landbasert anlegg. Rett benevnelse og kategorisering av disse anleggstypene, mener vi skal være "Faste (men likevel temporære) anlegg over sjønivå».

Våre merknader til pkt. b) funksjonskrav

For å sikre at akvakultur på land ikke påvirker omkringliggende sjø/vann foreslår departementet at stilles særskilte funksjonskrav til landbaserte anlegg for at det skal kunne gis tillatelse til «akvakultur på land» etter laksetildelingsforskriften. Departementet mener dette vil sikre at man ivaretar skillet mellom akvakultur på land og i sjø, samtidig som man ivaretar hensynet til en bærekraftig utvikling av akvakulturproduksjon på land. Departementet mener det er nødvendig å oppstille krav til at et landbasert anlegg skal kunne dokumentere at det ikke har en smittemessig påvirkning på omliggende sjø/vann. Departementet foreslår at det tas inn krav til barrierer mellom produksjonsenhetene og det omkringliggende sjø/vann. Formålet med forslaget til endring er å begrense landbaserte anleggs mulige smittepåvirkning.

Ssl støtter departementets fokus på at det bør etableres et sett med fornuftige funksjonskrav og imøteser at disse funksjonskravene kommer på offentlig høring.

Med vennlig hilsen
Salmon Island AS

Erlend Sødal
Styreleder